

CALL FOR PAPERS

GADZIKANO, ROMANO CIACIPEN – CZYLI W STRONĘ DEKOLONIZACJI BADAŃ ROMOLOGICZNYCH

Zaproszenie do nadsyłania artykułów naukowych do
Specjalnego Numeru Studiów Migracyjnych - Przeglądu
Polonijnego

Termin nadsyłania tekstów: 1.03.2023

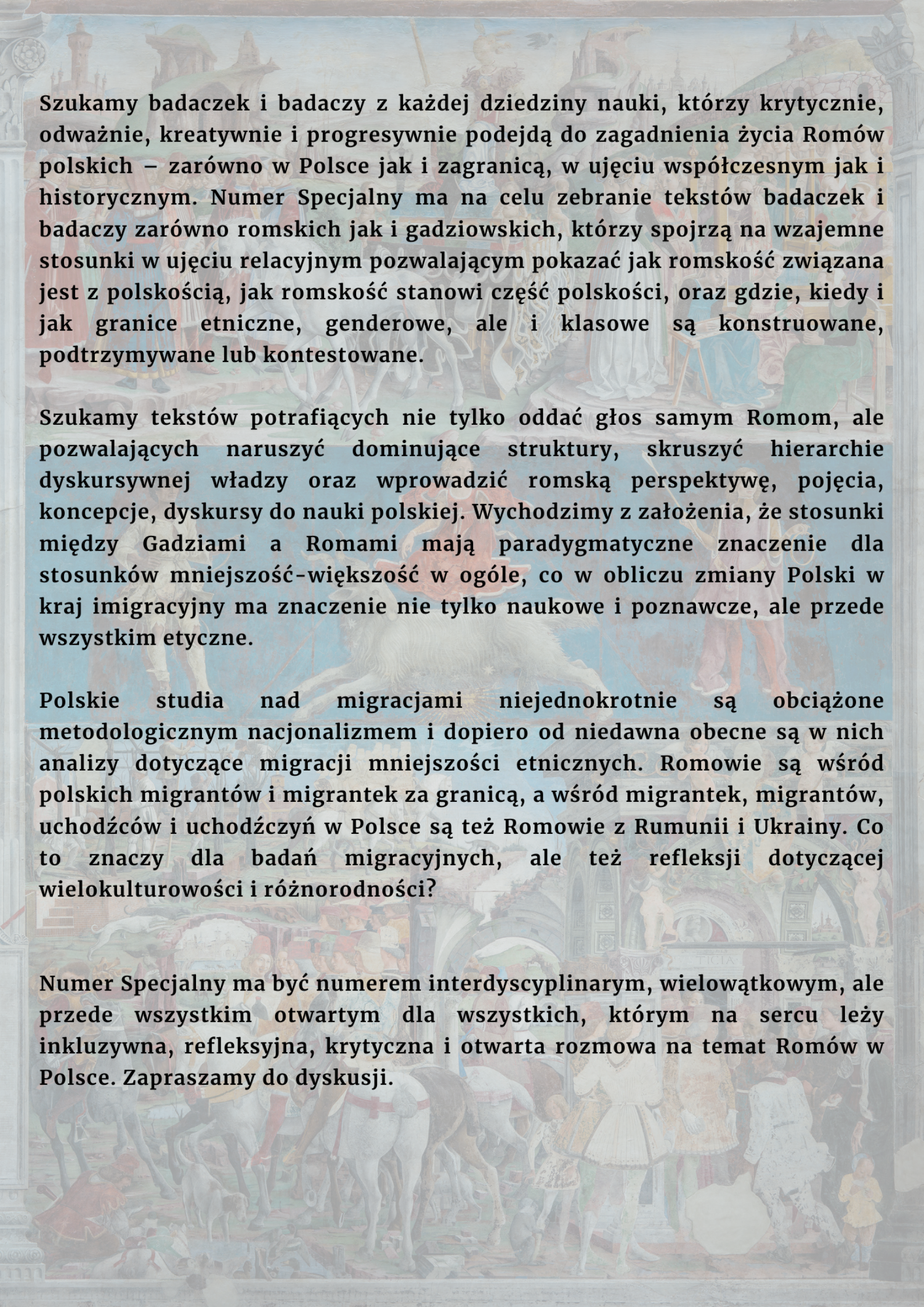

W 2022 roku na weneckim Biennale, po raz pierwszy w ponad stuletniej historii tego najbardziej prestiżowego artystycznego wydarzenia na świecie, Pawilon Polski reprezentowała artystka pochodzenia romskiego, Małgorzata Mirga-Tas – artystka zamieszkała w Czarnej Górze, wsi na Spiszu. Jej instalacja, pod znamienitym tytułem „Przeczarowując Świat” jest próbą opowiedzenia o polsko-romskiej tożsamości, przeczarowuje stereotypowe narracje o Romach i prezentuje spojrzenie, którego brakowało – Romki, kobiety, reprezentantki grupy, która tak w sztuce, jak i w innych sferach życia domaga się uznania swojej podmiotowości.

Sztuka często wyprzedza życie społeczne, dlatego czas najwyższy zapytać: a co z polską nauką, gdzie są Romowie w polskiej akademii? Czy są – jak to bywało dawniej, ale bywa i dzisiaj: przedmiotem badań, dalekim-bliskim „Obcym”, „Innym”, egzotycznym? Co sprawia, że to nasze-polskie „plemię”, jest nadal dyskursywnie zamykane w przestrzeniach „romskiej kultury” „kultury biedy” czy „etnicznej izolacji”. Czy o Romach mówi się z nimi, czy tylko dzięki nim, zwykle anonimowym informatorom?

Historia pokazuje, że poszczególne marginalizowane czy uciszane grupy zdobywały głos i stawały się podmiotami i podmiotkami aktywnymi uczestnikami i współtwórczyniami dyskursu naukowego, przeczarowując go i mówiąc własnym głosem o sobie. Czy dekolonizacja dyskursu naukowego dotycząca różnych mniejszości w Polsce dotyczy także Romów? Dlaczego wbrew naszej większej wrażliwości na kwestie mniejszościowe, polskie społeczeństwo – włączywszy w to naukę – nadal, niechętnie, bardzo stereotypowo i paternalistycznie podchodzi do tej mniejszości zamieszkującej Polskę od ponad pół tysiąca lat? Dlaczego nikt relacji romsko-gadziowskich w Polsce nie nazwał wprost – relacjami kolonialnymi naznaczonymi dominacją? W popularnym ostatnio „ludowym zwrocie” w historii Polski, zabrakło Romów. Dlaczego nie ma romskiej historii Polski?

Ciacipen po romsku można tłumaczyć jako prawdę, ale i sprawiedliwość – Gadzikano, Romano ciacipen to prawda i etyczna strona badań w wizji romskiej ale też gadziowskiej. Zapraszamy do przysyłania artykułów naukowych do Numeru Specjalnego Przeglądu Polonijnego – Studiów Migracyjnych będącego pionierską próbą zebrania tekstów naukowych, które wprost odniosą się do tych fundamentalnych pytań, ale i też oddadzą sprawiedliwość tym, którzy zdominowani, musieli walczyć o własny głos.

Szukamy badaczek i badaczy z każdej dziedziny nauki, którzy krytycznie, odważnie, kreatywnie i progresywnie podejną do zagadnienia życia Romów polskich – zarówno w Polsce jak i zagranicą, w ujęciu współczesnym jak i historycznym. Numer Specjalny ma na celu zebranie tekstów badaczek i badaczy zarówno romskich jak i gadziowskich, którzy spojrzą na wzajemne stosunki w ujęciu relacyjnym pozwalającym pokazać jak romskość związana jest z polskością, jak romskość stanowi część polskości, oraz gdzie, kiedy i jak granice etniczne, genderowe, ale i klasowe są konstruowane, podtrzymywane lub kontestowane.

Szukamy tekstów potrafiących nie tylko oddać głos samym Romom, ale pozwalających naruszyć dominujące struktury, skruszyć hierarchie dyskursywnej władzy oraz wprowadzić romską perspektywę, pojęcia, koncepcje, dyskursy do nauki polskiej. Wychodzimy z założenia, że stosunki między Gadziami a Romami mają paradygmatyczne znaczenie dla stosunków mniejszość-większość w ogóle, co w obliczu zmiany Polski w kraj imigracyjny ma znaczenie nie tylko naukowe i poznawcze, ale przede wszystkim etyczne.

Polskie studia nad migracjami niejednokrotnie są obciążone metodologicznym nacjonalizmem i dopiero od niedawna obecne są w nich analizy dotyczące migracji mniejszości etnicznych. Romowie są wśród polskich migrantów i migrantek za granicą, a wśród migrantek, migrantów, uchodźców i uchodźczyń w Polsce są też Romowie z Rumunii i Ukrainy. Co to znaczy dla badań migracyjnych, ale też refleksji dotyczącej wielokulturowości i różnorodności?

Numer Specjalny ma być numerem interdyscyplinarnym, wielowątkowym, ale przede wszystkim otwartym dla wszystkich, którym na sercu leży inkluzywna, refleksyjna, krytyczna i otwarta rozmowa na temat Romów w Polsce. Zapraszamy do dyskusji.

Numer Specjalny ma być numerem interdyscyplinarnym, wielowątkowym, ale przede wszystkim otwartym dla wszystkich, którym na sercu leży inkluzyjna, refleksyjna, krytyczna i otwarta rozmowa na temat Romów w Polsce.

Zapraszamy do dyskusji.

Redakcja:

Dr Kamila Fiałkowska

Dr Michał P. Garapich

Dr Ignacy Józwiak

Dr Elżbieta Mirga-Wójtowicz

Mgr Sonia Styrkacz

Mgr Monika Szewczyk

Teksty należy przysyłać do:

dr Elżbiety Mirgi-Wójtowicz (e.mirga-wojtow@uw.edu.pl)

oraz dr. Ignacego Józwiaka (i.jozwiak@uw.edu.pl)

Numer ukaże się jako Nr 4. 2023.

Specyfikacje tekstu i informacje techniczne dla Autorów
znajdują się pod linkiem:

[Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny \(ejournals.eu\)](http://ejournals.eu)

Zdjęcia: Daniel Rumiancew

